

HANDLINGSPLAN FÖR

GÄVLEBORGS SKOGSPROGRAM 2022–2025

Innehåll

Handlingsplan för Gävleborgs skogsprogram 2022–2025	3
Hållbarhet i skogen	4
Främja ökad skogstillväxt	5
Ökat mångbruk i skogen	6

Handlingsplan för Gävleborgs skogsprogram 2022–2025.

Utgiven av Länsstyrelsen Gävleborg.

Utgiven: 1 juli 2022.

Omslagsfoto: Övre bilden Joakim Andersson och nedre bilden Anders Johansson.

Foto: Länsstyrelsen Gävleborg

Handlingsplan för Gävleborgs skogsprogram 2022–2025

Nu ska Gävleborgs skogsprogram realiseras. Länsstyrelsen och Skogsstyrelsen har tagit fram en handlingsplan i bred samverkan under våren 2022 som innehåller konkreta åtgärder som syftar till att skapa jobb och en hållbar tillväxt samtidigt som nationella miljömål nås.

Åtgärderna bygger på inspel av en bred grupp intressenter och berör några av de prioriterade områden som lyfts fram i Gävleborgs skogsprogram. De har grupperats inom rubrikerna Hållbarhet i skogen, Främja ökad skogstillväxt och Mångbruk i skogen.

Att bryta strukturer är en ledstjärna för Gävleborgs skogsprogram och det genomsyrar även åtgärderna som presenteras i handlingsplanen. Trots långa omloppstider i skogen behövs förändringar för framtidens utmaningar. Utöver dessa åtgärder sker arbete inom Region Gävleborgs verksamhet kopplat till områdena Bryta strukturer, Mångbruk i skogen samt Omställning, konkurrenskraft och kompetens.

Handlingsplanen visar en kraftsamling för ett nytt och innovativt sätt att betrakta skogsnäringen.

HÅLLBARHET I SKOGEN

Naturvård, naturvärden och skydd av skogar

Klimatanpassning och klimatpåverkan

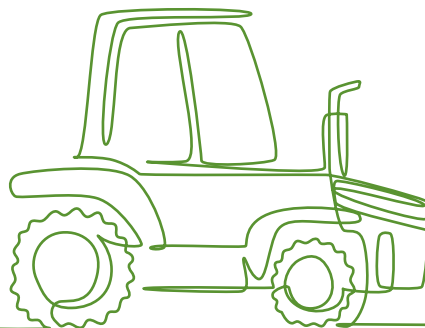
God beredskap i skogen

- På uppdrag av regeringen arbetar Skogsstyrelsen med att **öka kunskaperna** om hyggesfritt skogsbruk. Några aktörer i länet, som till exempel Högbo Bruk, har kommit en bit på väg i arbetet. Tillsammans med Skogsstyrelsen bjuder Högbo Bruk under 2023 in länets kommuner till dialog med syfte att kommunerna ska beakta och tillämpa hyggesfritt på egen mark.
- Skogsstyrelsen arrangerar **digitala utbildningar** med avslutande studiebesök för skogsägare och yrkesverksamma med erfarenhet av hyggesfritt skogsbruk. Skogsstyrelsen och skogsbranschen lyfter även goda exempel via sociala medier.
- Skogsbruket har tagit fram **målbilder för god miljöhänsyn** som återfinns på Skogsstyrelsens hemsida. Skogsstyrelsen och Länsstyrelsen Gävleborg informerar och marknadsför dessa i myndigheternas tidningar Skogseko och Landsbygdsnytt samt på sociala medier. Skogsstyrelsen följer upp skogsbrukets arbete med målbilderna inom ramen för Skogsstyrelsens företagsdialoger. I arbetet ingår också information av vad en målbild är och vad den betyder för verksamheten.
- **Tränätverket** och **Voxkedjan** arrangerar gemensamt aktiviteter för att visa på goda exempel gällande målbilder.
- Naturbruksprogrammet på Slottegymnasiet kommer att arbeta med **alternativa skötselmetoder** på Ljusdals kommuns skogsmark.
- Enligt riksdagsbeslut mars 2022 ska Sveaskog bidra med **bytesmark** till privata skogsägare. Länsstyrelsen Gävleborg kommer att i möjligaste mån arbeta för att det ska finnas lämpliga bytesmarker i Gävleborgs län, eftersom tillgången på ersättningsmark skulle underlätta genomförandet av formellt skydd.
- Enligt riksdagsbeslut mars 2022 kommer frivillighet stå i fokus vid **formellt skydd av natur**. Länsstyrelsen Gävleborgs arbetssätt kommer därför att förändras enligt nya riktlinjer som är på gång. Det kan till exempel handla om att bedriva uppsökande verksamhet för att hitta lämpliga områden att skydda i länet. Arbetet inriktas på olika typer av informationskampanjer mot skogsägare och skogsägarorganisationer.
- **Återvätning av utdikade våtmarker** i skogsmark ska göras under 2021–2023 i enlighet med ett regeringsuppdrag som Skogsstyrelsen fått. Skogsägare kan frivilligt, mot ersättning, upplåta torrlagda våtmarker för återvätning.
- Mellanskog är en del av samarbetsprojektet **Grip on Life IP**. Tillsammans med myndigheter, andra skogsägarföreningar och intresseorganisationer arbetar de aktivt för att skogsbruket ska sprida information om hänsyn till värdefulla vattendrag och våtmarker.
- Gävle-Dala Maskinring **bidrar med lantbruksmaskiner** och personal vid akuta händelser som till exempel skogsbränder och kraftiga skyfall.
- Skogsstyrelsen är sammankallande för länets **skogsskade-grupp** där skogliga företag, Svenska kyrkan, skogsägarföreningen och Länsstyrelsen Gävleborg ingår. 2023 bjuds Länsstyrelsen Gävleborgs klimatanpassningssamordnare in för en diskussion kring klimatförändringar och klimatanpassning.
- Enligt Energi- och klimatstrategi för Gävleborgs län 2020–2030 **ska inbindningen av kol i jord- och skogsbruket öka** succesivt fram till 2030. Länsstyrelsen Gävleborg avser öka sina informationsinsatser till länets skogliga aktörer gällande detta.

FRÄMJA ÖKAD SKOGSTILLVÄXT

- Alla aktörer förväntas jobba med **ståndortsanpassning**, det vill säga att rätt träslag planteras på rätt mark typ.
- Jägareförbundet Gävleborg, Skogsstyrelsen och Länsstyrelsen Gävleborg arbetar tillsammans för att **öka kunskapen om skog och vilt i balans**. Detta sker genom olika former av kunskapsseminarier, och eventuellt en gemensam utbildningsdag.
- Alla aktörer och markägare förväntas bevaka utvecklingen av skogsskador, främst **granbarkborren**. Skogsstyrelsen bistår med information och utbildning.
- Skogsbruket bedriver **informationskampanjer** vilket kan exemplifieras med Mellanskog och Skogsstyrelsen som bedriver "Mersmakröjning" respektive "Smart skogsbruk" med information om betydelsen av röjning för skogsproduktionen.
- Skogsstyrelsen och Länsstyrelsen Gävleborg bjuder in Enheten för skoglig fältforskning (SLU) till ett seminarium med skogsbruket för att belysa möjligheter till **ökad lövträdsproduktion** i Gävleborg. Stora Enso planerar att etablera **produktionsbestånd av björk** i länet. Planteringen kommer att påbörjas 2025.

ÖKAT MÅNGBRUK I SKOGEN

Besök och upplevelsenäring

Livsmedelsproduktion

Rekreation och hälsa

Kultur och kulturmiljö

- Vid skötseln förväntas alla aktörer **ta hänsyn även till andra allmänna intressen**. I tätortsnära skogar och på annan lämplig skogsmark utvecklas befintliga eller skapas nya möjligheter till rekreation och upplevelser.
- Länsstyrelsen Gävleborgs **friluftssamordnare** stöttar länets kommuner i deras arbete med friluftsliv i skogsmark.
- Mellanskog bedriver satsningen **Välkommen till min skog** med syfte att sprida kunskap om familjeskogsbruket och visa vilka som äger skogen.
- LRF har tillsammans med andra aktörer tagit fram en vägledning som visar hur turistföretag och markägare kan **samverka**. På LRF:s hemsida finns avtal att nyttja fritt.
- Länsstyrelsen Gävleborg och LRF Gävleborg anordnar en **konferens** där turistföretagare och markägare får information om lagstiftning kring nyttjande av annans mark samt möjlighet att samverka.
- Gävleborgs Fäbodförening arbetar för att det ska vara en **aktiv fäboddrift** på fäbodarna i länet genom exkursioner och utbildning för fäbodbrukare bete i skog och på utmarker samt hänsyn i skogsbruket.

- Gävleborgs Fäbodförening ska genomföra **lägerskolor/ dagverksamhet vid fäbodrar** för barn och unga samt personer med utländsk bakgrund för att öka deras kunskap om fäbodkulturen.
- Länsstyrelsen Gävleborg och Gävleborgs Fäbod-förening bevakar och **ser över möjligheterna till utveckling** och nyttjande av skogens foderproducerande förmåga.
- Länsstyrelsen Gävleborg **tillhandahåller betesförmedling** som kan användas även för bete i skogen.
- MatVärdens projektverksamhet tillsammans med Länsstyrelsen Gävleborg och Gävleborgs Fäbodförening arbetar för att **öka tillvaratagandet av livsmedel** från skogen och utveckla förädlingen av produkter.
- Länsstyrelsen Gävleborg och MatVärdens projektverksamhet initierar ett arbete kopplat till beteskött där slutkunden får information om den **naturvårdsnytta** som betesdjuren gjort i skog eller områden med höga värden.
- MatVärden hjälper till att **etablera kontakter mellan restaurangbranschen och djurhållare** vars djur betat i skog eller områden med höga naturvärden med syfte att skapa ökad efterfrågan och ökat utbud.
- Länsstyrelsen Gävleborg arbetar med att **öka vidareförädling av bär och svamp** i länet och även MatVärdens projektverksamhet bevakar området.
- Länsstyrelsen Gävleborg driver ett projekt med syfte att **öka intresset för vildsvinsjakt** samt kunskapen om vildsvinskött som livsmedel i Gävleborg och därmed även konsumtionen av vildsvinskött.
- Mellanskog och fler skogliga aktörer ger utrymme för beskrivning och hantering av viltrelaterade frågor, fornlämnings- och kulturmiljöer samt naturvård i skogsbruksplaner med förhoppning om att fler aktörer ska göra detsamma. En bra dialog mellan skogsbruksplaneraren och skogsägaren ger goda förutsättningar för **hållbar framtida skötsel**.
- Länsstyrelsen Gävleborg jobbar kontinuerligt med **skyltning av fornlämningar** och andra kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Gävleborg arbetar för att gemensamt med Skogsstyrelsen och skogliga aktörer **utforma rutiner** för hur oregistrerade och övriga kulturhistoriska lämningar ska registreras i kulturmiljöregistret.

Foto: Joakim Andersson

